

Staat van Utrecht 2019

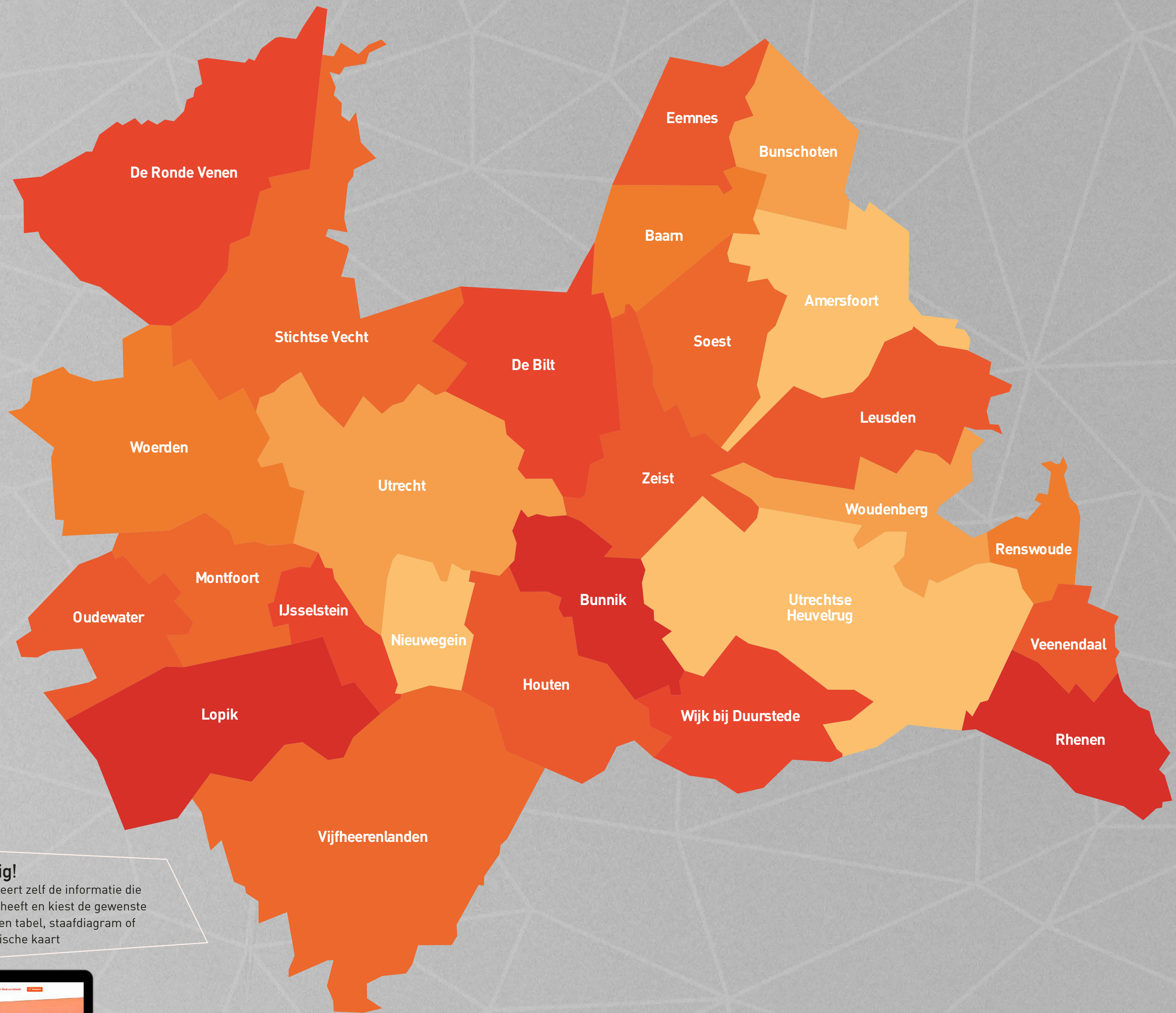
Wat valt op?

Kennisbron voor iedereen met hart voor de provincie!

Gaat u aan de slag met plannen of beleid voor maatschappelijke opgaven als de energietransitie, woningbouw, vergrijzing of bereikbaarheid? Wilt u weten waar kansen en uitdagingen liggen? Of wilt u weten hoe uw gemeente er voor staat? De Staat van Utrecht geeft u informatie over het woon-, werk- en leefklimaat van de 26 gemeenten in de provincie Utrecht. Op basis van actueel onderzoek, met cijfers en analyses. Eenvoudig te gebruiken en online beschikbaar. Voor beleidsmakers, bestuurders, ondernemers en andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Nieuwsgierig geworden of wilt u meer weten? Kijk op www.staatvanutrecht.nl en maak gebruik van de analyses en cijfers op de website en de databank.

StaatvanUtrecht.nl

Website
analyses en inzicht in maatschappelijke opgaven

Handig!
u selecteert zelf de informatie die u nodig heeft en kiest de gewenste vorm: een tabel, staafdiagram of geografische kaart

Databank
440 indicatoren, vergelijk gemeenten en provincies

Maatschappelijke opgaven
verdeeld over 12 thema's

Welkom Vijfheerenlanden!

Sinds 1 januari 2019 horen de voormalige Zuid-Hollandse gemeenten Leerdam en Zederik bij de provincie Utrecht. Samen met Vianen vormen zij nu de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Vijfheerenlanden heeft 55.000 inwoners en is wat oppervlakte betreft de grootste gemeente van de provincie.

Stad Utrecht trekt veel jongeren, andere gemeenten vooral gezinnen

De stad Utrecht trekt veel jongeren in de leeftijd van 15-29 jaar vanuit andere gemeenten in Nederland. In de overige leeftijdsgroepen stromen daar meer inwoners uit. Andere gemeenten in de provincie zijn vooral in trek bij gezinnen. Daar zien we met name een vestigingsoverschot van dertigers en jonge kinderen.

Zijn er straks nog voldoende mantelzorgers?

Op dit moment zijn er ruim twee keer meer potentiële mantelzorgers voor 85-plussers dan over 20 jaar. Oorzaak is de versnelde vergrijzing in de komende decennia. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving zal deze ontwikkeling binnen de provincie Utrecht vrijwel parallel verlopen aan die van Nederland als geheel.

Nieuwe armoede: werkenden met een kleine beurs

In de provincie Utrecht is de groep 'werkenden met een kleine beurs', die net boven het sociaal minimum leven, tussen de 5%-10%. Het gaat vooral om personen in de schuldsanering en/of met loonbeslag, 50-plussers, alleenstaande ouders, ZZP-ers en mensen met nulurencontracten.

De sociale gevolgen van laaggeletterdheid

In de provincie Utrecht wonen tussen de 40.000 en 64.000 laaggeletterden van 16 jaar en ouder. Uit diverse onderzoeken blijkt hoe kwetsbaar deze groep is om op achterstand te raken. Uit onderzoek van het NIBUD blijkt dat 18% van de respondenten de digitalisering van het berichtenverkeer ingewikkeld vindt. Zij betalen daardoor beduidend vaker rekeningen te laat en bekijken minder vaak de 'mijn-omgevingen'. Volgens deskundigen hebben laaggeletterden ook meer moeite om informatie over hun gezondheid te verkrijgen, te begrijpen en toe te passen.

Zo ziet modern burgerschap eruit

Er komen steeds nieuwe vormen van burgerschap bij. Buurtbewoners organiseren zich bijvoorbeeld vaker voor een beter milieu. Soms vormen ze zelfs energiecoöperaties waarbinnen ze opgeslagen elektriciteits- of warmteoverschotten herverdelen. Diensten als WhatsApp bieden talloze mogelijkheden om bewoners te verbinden: buurtapps om de veiligheid te bewaken, feesten te organiseren en samen te sporten.

Gebruik informele werklocaties heeft grenzen nog niet bereikt

De provincie Utrecht kenmerkt zich door een toenemend aantal informele werklocaties. Dat zijn locaties die niet horen bij een bedrijventerrein of kantorenpark, zoals ZZP-werkplekken. Deze trend heeft volgens deskundigen de grenzen nog niet bereikt.

Een gezonde leefomgeving: sportruimte

Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat de provincie Utrecht de enige provincie is waar de bevolking sterker is gegroeid dan het aantal hectaren sportterrein. Hiermee lijkt de druk op de sportruimte in de provincie toe te nemen.

Vervangen van 503 kilometer gasleiding: kansen voor energietransitie

In de provincie Utrecht moet zo'n 503 kilometer gasleiding wegens ouderdom worden vervangen voor 2030. Hierbij zijn grote verschillen tussen gemeenten; in Amersfoort gaat het om 133 kilometer, in de gemeente Utrecht om 91 kilometer en in Zeist om 64 kilometer. In sommige gemeenten (onder andere Bunschoten, Eemnes en Houten) is dit cijfer nul. Voor gemeenten liggen hier belangrijke kansen; de vervanging kan gecombineerd worden met de aanleg van een nieuwe infrastructuur voor energielevering.

Utrechters bezitten iets meer auto's dan landelijk gemiddeld

Gemiddeld hebben Nederlanders 0,49 auto's. Voor inwoners van de provincie Utrecht is dat 0,51 in 2018. Relatief veel auto's per inwoner zijn er in Amersfoort (0,66), relatief weinig in de gemeente Utrecht (0,38). Voor de hele provincie geldt dat het aandeel is toegenomen met 0,02 ten opzichte van 2016.

Inwoners Houten voelen zich het veiligst

Van de U10-gemeenten hebben bewoners uit Houten de meest gunstige veiligheidsbeleving. Dat blijkt uit de Sociale Krachtmonitor 2018. Bewoners uit Nieuwegein en de gemeente Utrecht voelen zich het minst veilig, alhoewel inwoners zich in de gemeente Utrecht wel veiliger voelen dan in 2016.

Aanleg Tiny Forests voor bevorderen van biodiversiteit

Tiny Forests zijn dichtbegroeide, inheemse 'bossen' ter grootte van een tennisbaan die in een stedelijk gebied worden aangelegd. Ze stimuleren de biodiversiteit en dragen daarmee bij aan het herstel van het natuurlijke ecologische evenwicht. Het concept komt uit Japan en draagt ook positief bij aan de luchtkwaliteit en CO₂ absorptie. In Nederland zijn inmiddels diverse Tiny Forests gecreëerd. De gemeente Utrecht beschikt er over twee en gaat er in de toekomst nog meer ontwikkelen.

